

Poslanica predsednika Zed. držav ob zasedanju 76. kongresa

Roosevelt prosi za narodno edinstvo. — Zed. države ne bodo šle v vojno. — Prosi samo za davke v obrambo dežele.

Washington, 3. jan. — V mojem govoru, ki ga odobravajo tako demokrati kot republikanci, je govoril danes predsednik Roosevelt kongresu Zed. držav ob priliki 76. zasedanja. Poudarjal je predvsem narodno edinstvo in apeliral za dobro premišljeno pripravo, da se organizira mir na svetu, ki je danes trgan od vojne.

Predsednik je s poudarkom govoril, da Zed. države ne bodo šle v vojno, vendar mora pa vlada dobiti nove davke, da financira stroške dalekosežne narodne obrambe. Obljubil je pa istočasno, da se bodo drugi vladni izdatki znižali. Priznal je, da je zadeva brezposelnosti še vedno nerešena. Predsednikov govor se je raznašal potem radia po vsem svetu. Galerija je bila natlačena pol na naroda. Mnogo diplomatov je bilo pa odsotnih, med njimi nemški in sovjetski poslanik. Opazilo se je pa finskega poslanika, an-

gleškega in francoskega.

Ko je rekel predsednik na govorniško tribuno, ga je kongresna zbornica kot galerija burno pozdravljala. Vse je bilo v prazničnem razpoloženju, predsednik je bil pa bolj resen kot drugokrat v dokaz, da so danes zelo resni časi.

Kar se tiče evropskega položaja je rekel predsednik: "Skoro pri vsakem narodu širom sveta prevladuje javno mnenje in zaupanje, da so Zed. države vedno bile in bodo aktiven faktor za dosego svetovnega mira. Zato upam, da bodo Amerikanci vstopovod za to našli pota, ki leže pred civilizacijo, kar vključuje tudi naše lastne probleme."

Kongresniki so se po Rooseveltovem govoru splošno izrazili, da je bil to eden najboljših govorov, ki jih je še kdaj podal in da je prav v mojstri potezi naslikal položaj, v katerem se dežela danes nahaja.

Poročevalci ne smejo na ruskim fronto

Moskva. — Sovjetska vlada ne dovoli tujcemskim časnikijskim poročevalcem, da bi šli na ruskim fronto, da bi poročali svojim časopisom o vojni. Zato pa od tam ni drugih poročil kot kar jih poroča ruska vlada. Od začetka vojne so tujcemski časnikijski poročevalci v Moskvi jemali poročila iz ruskih časopisov, tega pa zdaj tudi ni več.

Žalostna vest iz domovine

Josip Fortuna iz Newburga je dobil iz Stehanje vasi, fara St. Lovrenc ob Temenici žalostno vest, da je 16. novembra v Bogu zaspala njegova mati. Pokojna zapušta tukaj sina Josipa, v domovini pa sina Alojzija, hčeri Micko in Angelo; hčerka Rozalija je odšla pred materjo v večnost, sin France pa počiva v galski zemlji. Zapušta tudi pastorka Johna Fortuna v Maple Heights, ki mu je bila skrbna mati, zlasti je ljubila njegove hčerke, katerih ena živi na E. 130th St., poročena. Krasovec Pokojna je bila ena izmed mnogih slovenskih mamic, ki je imela široko odprto srce za vse, ki so bili v potrebi. Bog je dopustil, da je dočakala starost 84 let. Vsi, ki so poznali blago pokojnico, naj se je spominjajo v molitvi. Maša za pokojno se bo brala v soboto 6. januarja v cerkvi sv. Lovrenca v Newburgu ob osmih.

Burton gostitelj

Župan H. Burton je povabil za prihodnji tork v hotel Carter vseh 33 mestnih odbornikov in sedem članov njegovega kabineta. Ne verjamemo, da bi bilo na jedilnem listu kaj takega kot so mesene klobase in kislo zelje.

Zopet šampion

Joseph R. Poznik, naš slovenski rojak, je bil proglašen za leto 1939 kot prvak države Ohio v vzhigovanju teže. Prvenstvo je imel že v letu 1937, v letu 1938 pa ni tekmoval. Korenjaku Jožetu čestitamo!

100 ladij potopljenih v enem samem mesecu

London. — S koncem decembra so minili štirje meseci evropske vojne in v zadnjih 30 dneh je morje zahtevalo 100 ladij z 322,179 tonaže ter 371 človeških žrtev. V štirih mesecih vojne je izgubilo življenje na morju 2,728 oseb. Od 3. septembra pa do 31. decembra je bilo potopljenih 284 ladij, s skupno tonažo 1,015,394. Ladje so potopile mine, podmornice in bojna letala.

Anglija trpi največ izgub na morju z 146 ladjami, Nemčija 30, Francija 15, nevalne države 93, med temi največ Norveška z 24 ladjami. Druge nevalne dežele so izgubile ladij: Švedska 19, Grška 11, Nizozemska 8, Finska 6, Belgija 4, Litva 3, Italija 2, Romunska 1, Estonija 1, Japonska 1, Jugoslavija 1.

Molotov svari Anglijo

London, 3. jan. — Pred svojim odhodom iz Moskve, se je angleški poslanik Seeds uradno poslovil pri ruski vladi, pri premierju Molotovu. Ob tej priliki mu je ruski komisar Molotov rekel, da mora Anglija prenehati s svojimi protisovjetskimi aktivnostmi, sicer se bodo prijateljski odnosi med obema državama razbili. Mnogi sodijo, da se angleški poslanik ne bo več vrnil v Moskvo. Rusija največ dolži Anglijo, da podpira Fince in da je tudi Anglija povzročila, da je bila Rusija izločena iz Lige narodov.

Nenadna smrt

Včeraj popoldne so našli mrtvega John Pujderja, star 33 let. Stanoval je pri svojem bratu Laddiu. John je bil rojen v Leadville, Colorado. Več let je umsko bolehal in je šele pred kratkim prišel iz bolnišnice. Njegova mati je umrla decembra 1938. Truplo se nahaja v pogrebnišnem zavodu A. Grdina in Sinovi. Čas pogreba bo naznanjen pozneje. Včeraj opoldne je naprosil naš urednik councilmana Kovacica, naj bi skušal dobiti delo za Johna pri WPA. Mr. Kovacica je nameraval danes dopoldne storiti potrebne korake zanj. Toda John ne potrebuje zdaj več dela. Pred leti je bil pokojni John nekaj časa v službi v naši tiskrni. Delo je moral pustiti radi bolezni. Naj počiva v miru po preustanem trpljenju. Naše iskreno sožalje preostalom.

Zaroka

Miss Sylvia Branisel, hčerka Mr. in Mrs. Anton Branisel, 1234 E. 169th St. se je zaročila z Mr. Andrew Eljančičem, sinom Mr. in Mrs. John Eljančič, iz 169. ceste. Naše čestitke!

COUNCILMAN VEHOVEC NA DELU

Naš mestni zastopnik Anton Vehovec je pretekli teden pridno polnil z vodo drsališča v 32. vardi kar na svojo roko. Prosil je pomoči pri ognjegasnem oddelku, toda zaman. Obrnil se je na varnostnega direktorja Nassa, toda ta mu je tudi pomoč odpovedal. Obrnil se je ponovno na načelnika ognjegasnega oddelka in ga prosil za 200 čevljev dolgo vodno cev čes, da bo sam to delo opravil. Dobil je vodno cev ter se podal s pomočjo otrok v 32. vardi na delo in napolnil vodne bajeje, kjer je voda zamrznila. S tem so otroci dobili najmanj 20 drsališč v njegovi vardi.

Mr. Vehovec je podal sledečo izjavo: "Otrokom ne moreš zabraniti veselja, da se ne bi drsali ali smučali po snegu in ledu. Cesta je za ta šport radi avtomobilov nevarna in je celo drsanje ali smučanje na njej prepovedano. Otroci hočejo imeti svoje veselje in da se jih s cest odtegne, je edino, da se jim zato preskrbi prostor, kjer ni za nje ali druge nevarnosti."

20 OSEB ZGORELO V POŽARU V MINNEAPOLISU

Minneapolis, Minn. — Danes zjutraj je nastal ogenj v Marlborough apartment hotelu, v katerem je stanovalo do 200 oseb. Ogenj se je tako naglo razširil po poslopju, da je bila mnogim pot na prosto odrezana. Nekateri so poskakali skozi okna iz 2. in 3. nadstropja, drugi so pa stori v plamenih žalosten konec. Bil je strašen pogled na goreče poslopje, iz katerega se je slišalo vpitje žensk in otrok. Pet ur potem, ko je začelo greti, so dobili iz razvalin 20 trupel, katere nekaj so identificirali, nekatere pa še ne. Več kot 40 oseb je bilo ranjenih, 23 od teh so morali odpeljati v bolnišnico. Kakih deset se jih je težko pobilo, ko so skočili skozi okna na prosto.

Ognjegasni načelnik trdi, da je nastal ogenj v smeteh v kleti. Hišnik, Otto Knaack, ki se nahaja v bolnišnici, pripoveduje, da je šel zjutraj okrog šestih v klet, da pogleda v furnez. Ko je odprl vrata kleti, mu je puhnil v obraz silen plamen, ki ga je vrgel deset korakov nazaj po hodniku. Hotel je zbežati, pa se je zgrudil na tla. Potem je pa izgubil zavest in se ne spominja, kdo ga je rešil in odpeljal v bolnišnico.

Nekateri so zbežali na prosto kar v nočnih oblekah. Zunaj je pa toploter kazal 5 stopinj pod ničlo. Tem so sosedje naglo priskočili na pomoč. Ognjegasci so imeli težavno delo radi silnega mraza. Voda, ki jo so metali na poslopje je sproti zmrzovala.

Nek očividci, ki stanuje nasproti hotela, pripoveduje, da najbrže ne bo nikdar pozabil tega prizora. Zbudilo ga je iz spanja strašno vpitje. Skočil je k oknu in videl vse veliko poslopje v plamenih. Skozi okno je videl v gorečem poslopju otročička, ki je stal sredi plamenov in samo vpil na pomagaje, dokler ga niso popolnoma zakrili plameni.

Volitve za nove davke

Mestna administracija se pripravlja, da predloži bornici obsežnost novih davkov za mestne potrebsčine. Ti davki bodo prišli na izredne volitve enkrat meseca marca, če bo predlog odobrila mestna zbornica. Več o tem bomo v kratkem slišali, kadar dobi zadevo v roke zbornica.

Zadušnica

V soboto ob osmih se bo brala v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pokojno Frances Zurgar. Sorodniki in prijatelji so prijazno vabljeni.

Zaroka

Na božični večer sta se zaročila Mr. Louis Šile, po domače Zogar, 4206 St. Clair Ave. in Miss Mae Antolin. Bilo srečno.

Ameriška vlada preiskuje delovanje komunistov

Washington, D. C. — Generalni pravdnik Murphy je urenil vse potrebno, da začne federalna velika porota z preiskovanjem aktivnosti prominentnih komunistov v vojaški sabotaži. Justični oddelek vlade ima na rokah dokaze, da so tri korporacije in osem posameznikov zapleteni v zaroti proti vojaškim tajnostim. Ne katere teh oseb imajo važne urade v ameriški komunistični stranki. Te korporacije in posamezniki so prekršili postavbo registracije tujcemskih agentov, dalje, so dajali vladi napačne izjave radi dobivne potnih listov, so dobivali ponarejene potne liste, ali so rabili potne liste, izdane na druge osebe, so dobivali nedovoljene informacije, tikajoče se narodne obrambe ali pa so se posluževali pošte v goljufive svrhe.

Lep napredek posojilnice

V današnji izdaji lista je priobčeno finančno poročilo St. Clair Savings & Loan Co., ki kaže, da ima posojilnica skoro \$1,150,000.00 premoženja. Dalje kaže poročilo, da je posojilnica tudi kar se tiče posojila na zdravilni poziciji, ker ima približno \$110,000.00 gotovine na rokah in v bankah. Stari in novi vlagatelji so tekom leta vložili na hranilne vloge \$860,000.00, kar znači, da ima narod polno zaupanje v ta finančni zavod. Vloge so se zvišale za okroglo \$200,000.00, kar je razveseljivo dejstvo, ki kaže, da se podjetje širi in da je vedno bolj v stanu postreči ljudem, ki iščejo posojila za nove hiše. V zadnjem letu je posojilnica napravila 110 večjih posojil v skupni vsoti \$350,000.00 na posestva v okraju Cuyahoga.

Odbor St. Clair Savings & Loan Co. je plačal svojim delničarjem tudi \$2.00 od delnice dividend v letu 1939 in vse vloge so dobile pripisane obresti po 3%, kar je zneslo približno \$20,000.00. Za letos sporoča direktor posojilnice, da dobe vse vloge, ki bodo prinesene do 15. januarja, obresti po 3% in sicer bodo tekle obresti začeti s 1. januarjem 1940. Vse vloge do \$5,000.00 so zavarovane pri Federal Savings and Loan Insurance korporaciji.

RUS JE OB DOBRO SLUŽBO

Zeneva, Svica, 2. jan. — Vladimir Sokoline, ki je opravljal pri Ligi narodov urad generalnega podtajnika, je danes ob to dobro službo, ki mu je nesla letno \$13,600. Dasi je imel z Ligo pogodbo še za pet let službe, pa ga je odbor odslovil izgovorom, da je treba hraniti. Toda vzrok odpovedi je najbrže ta, ker je Liga izključila Rusijo kot članico.

Bo igral na WHK

Frank Ziberna nam naznanja, da bo igral na 7. januarja ob desetih dopoldne lepe valčke in polke na postaji WHK. V petek ta teden bo postal Mr. Ziberna ameriški državljan, k čemer mu čestitamo!

Doma iz bolnišnice

John Tutin, 6001 Luther Ave. se je povrnil iz bolnišnice. Tem potom se želi zahvaliti vsem za obiske v bolnišnici in za poslano cvetlice. Prijatelji ga sedaj lahko obiščejo na domu.

Rusi bodo odnehali z naskoki

Na južni fronti se nameravajo Rusi zakopati v jarke, ker vidijo, da zastoj naskakujejo finske postojanke. Finci so gospodarji na vsej 1200 milj dolgi fronti.

Helsinki, 3. jan. — Uradno finko poročilo iz fronte trdi, da Finci pode Ruse nazaj proti ruskim mejam in da so finske čete že dosepele do obrežja jezera Kokkajarvi, ki je samo osem milj od ruske meje. Včeraj so Finci odbili dva silna izpada ruskih čet na polotoku Karelian. Opazilo se je tudi, da so začeli Rusi v tem kraju kopati jarke, da se zakopajo in odnehajo z napadalno vojno. Na tej fronti so imeli Rusi v akciji najmanj 10,000 bojnih tankov, katerih 400 so jim Finci zajeli, mnogo pa uničili.

Poročilo pravi, da je zaenkrat odvrnjena vsaka nevarnost, da bi Rusi prebili Mannerheim linijo. Tudi ruski načrt, da se približejo do Botniškega zaliva in

presečejo Finko na dvoje, se je izjalovil in ni začasno tukaj nobene nevarnosti, ker Finci tukaj popolnoma obvladujejo situacijo.

Finci so vzeli Rusom vse važnejše pozicije na vsej 1200 milj dolgi fronti in jih bodo z lahko to branili. Finko vrhovno poveljstvo trdi, da so danes Finci strategično na veliko boljsem položaju, kot so bili v prvih dneh vojne. Tudi nove ruske čete, o katerih se je govorilo, da so izbrani vojaki, niso nič opravile proti Fincem.

Kakšne poveljnice imajo ruski vojaki, kaže dovolj jasno včerajšnji slučaj, ko so Rusi prodorali po ledu jezera Suvanto in reke Taipale naravnost v finske strojnice, ki so jih kar kosile kot travnate bilke.

Društveni tajniki!
Urad SND na St. Clair Ave. prosi vse one društvene tajnike, kateri še niso poslali pooblastila v urad SND, da to nemudoma storo, da se more objaviti v javnosti imena društvenih zastopnikov.

Naslednik škofa Mundeleina

Washington, D. C., 4. jan. — Papež Pij XII. je imenoval nadškofa Samuel A. Stritcha iz Milwaukee, Wis. nadškofom v Chicagu, Ill., in škof Moses K. Kiley iz Trenton, N. J. bo šel na škofijo v Milwaukee. Chicaška nadškofija je bila izpraznjena po smrti kardinala Mundeleina, ki je umrl 2. oktobra. Nadškof Stritch je bil imenovan leta 1921 škofom v Toledo, O., kamor je prišel po odhodu škofa Schrembsa, ki je bil prestavljen v Cleveland.

ROOSEVELT NE BO DAL POSLANIKA V BERLIN

Washington, D. C. — Ko so časnikijski poročevalci vprašali Roosevelta, če namerava v kratkem poslati poslanika v Berlin, je to zanikal. Rekel je, da so se vladni uradniki o tem pogovarjali, toda so sklenili, da se zaenkrat ne pošlje še poslanika v Nemčijo. Roosevelt se tudi še ni odločil, koga bo imenoval na štiri izpraznjena poslaniška mesta v Kanado, Belgijo, Kubo in Peru.

Kennedy za guvernerja

William J. Kennedy, bivši demokratski državni tajnik, je uradno priglasil svojo kandidacijo za guvernerja na demokratski listi. Svoje čase je bil Kennedy v kabinetu župana Ray T. Millerja, bivši councilman, bivši pomožni državni welfare direktor, bivši lokalni distriktni ravnatelj vladne H. O. L. C. Kennedy je prvi kandidat za guvernerja, ki se je dozdaj še priglasil. Drugi sledijo in kot se sliši, jih ne bo malo.

* V Rusiji so pod vladno cenzuro tudi vsa pisma, ki pridejo v Rusijo ali ki se jih pošlje iz Rusije.
* Za noveletne praznike je bilo ubitih v Zed. državah 346 oseb v raznih nezgodah.

Perzija, Afganistan, in Turška vale čete na rusko mejo

Belgrad, Jugoslavija. — Iz zanesljivih virov se doznava, da je Turčija poslala izdatno ojačenje na vzhodni in severni del dežele ob rusko mejo. Turčija ima že šest od svojih trinajstih armadnih zborov na ruski meji. Istočasno se poroča, da tudi Perzija in Afganistan vedno bolj koncentrirata svoje čete na ruski meji. Te tri države imajo medsebojno pogodbo, da druga drugo obveščajo o dogodkih na meji, zato se sodi, da tudi Rusija zbira vojaštvo med Črnim in Kaspijskim morjem. Zaenkrat se tukaj še ni bati konflikta, toda Turčija hoče pokazati, da je za vsak slučaj pripravljena, ker je Rusija že enkrat prej namignila, da bi rada nekoliko izravnala svojo mejo. Anglija in Francija sta ponovno zadržali Turčijo, da ji bosta prišli na pomoč, če jo bo napadla Rusija ali Nemčija.

KAR TRIJE AVTI ČEZ TRUPLJO

Lorain, O. — Ora Green, star 41 let, ki je uslužben na neki fermi v bližini Welingtona, je šel zvečer proti domu, ko ga je zadel nek avto. Voznik je zbežal. V tem je privozil drug avto, ki je šel preko trupa. Ta voznik se je ustavil in ko je šel nazaj k trupu, je privozil tretji avto, ki je tudi vozil čez ponesrečenca, da je bil dobora mrtev.

Vreme

Mestni zdravstveni komisar, dr. Knapp, ki že leta pripoveduje mešanom in mešančankam, kako se morajo varovati prehlada, ga je te dni sam staknil, da komaj govori. S hrupnim glasom je svaril ljudi iz svoje postelje, naj se v tem času oblačijo vremen primerno, naj imajo dovolj spanca in če je kaj hujšega, takoj zdravnika v hišo.

Važna seja

V nedeljo ima važno sejo Rainbow Hunting klub. Seja se prične ob desetih dopoldne v navadnih prostorih. Treba je ukreniti vse potrebno radi srnjakove večerje, ki se vrši v nedeljo 14. januarja.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83 No. 3 Thurs., Jan. 4, 1940

Predsednikovi problemi

Ko je prevzel Franklin Delano Roosevelt vodstvo Zed. držav leta 1933, je dobil deželo v krizi, ki ni bila nič manjša kot za časa civilne vojne. Depresija je držala deželo za vrat, krušne vrste so postajale vedno daljše in narod je bil že na tem, da se dvigne in z silo vzame kruha od tistih, ki so ga še imeli.

Danes, po sedmih letih, je položaj sicer drugačen in kar se tiče depresije je vsaj nekoliko vidika, da se počasi umiče, čeprav še ni govora o kakem blagostanju, kot smo ga bili včasih navajeni. Topogledno ima Roosevelt nekoliko lažje stališče, so pa drugi problemi, ki bi bili za navadnega človeka dovolj težki in morda celo nepremostljivi, in niti za Roosevelta, ki je diplomat in politikar skoro brez para, niso kar tako vsakdanji.

Ko je nastopil letos vodstvo Zed. držav svoje zadnje leto drugega termina (morda zadnjega, morda ne), zre nasproti sledečim težkim problemom, ki jih je, kot vsake slabe stvari, ravno trinajst. Poglejmo si jih malo pobližje in videli bomo, da bo moral Roosevelt precej energično zavihati rokave, da jim bo kos.

1. Največji in najresnejši problem je evropska vojna. Rooseveltova politika je, čeprav tega ne prizna, da pomaga zaveznikom, ne da bi pri tem zapletel Zed. držav v vojno. Taka politika ni brez nevarnosti. Woodrow Wilson se je igral z njo in ni bilo dolgo, ko so bili ameriški fantje na evropskih bojnih poljanah. Roosevelt ima pred očmi samo nevarnost komunistične zmage.

2. Ali naj kandidira za tretji termin ali ne? O tem bo odločal sam. Najbrže se bo o tem odločil šele zadnji trenutek. Pri tem vidi tudi on strto staro ameriško tradicijo, da sta za vsakega predsednika dva tečmina dovolj. Pri tem je pa še vprašanje, če je celo Roosevelt dovolj močan, da bi šel preko te tradicije in bi bil izvoljen. Od tega zavisi prosperiteta v deželi, vojna v Evropi in kdo bo republikanski kandidat.

3. Treba je spraviti spoti starega Garnerja, ki je izjavil, da bo kandidiral za predsednika, pa naj že napravi Roosevelt kar hoče. Gotovo je, če bosta Roosevelt in Garner v nasprotjem taboru in kampanji, da bo občutila demokratska stranka resne posledice. Torej Rooseveltova naloga je, da spravi na kak način Garnerja spoti.

4. Članica njegovega kabineta je delavska tajnica Miss Perkins. Dasi fina družabna delavka in zmožna, pa je kot žoga, kadar ima opravka z grčavi delavskimi voditelji, ali pa v boju izkušenimi delodajalci. Roosevelt ni prav za nobeno pomoč, kljub temu je ne bo odsvolil.

5. Roosevelt bi rad dosegel premirje med Ameriško delavsko federacijo in CIO. Voditelji prve organizacije kot druge so trmasti in noben ne odneha.

6. Vladni proračun. Dežela vedno bolj leze v dolgove in Roosevelt se letos, v letu volitev, boji novih davkov. Ukazal je raznim odsekom znižati izdatke do kosti, kljub temu dohodki ne bodo presegali stroškov. Balanciran proračun bo glavni bojni krik republikancev.

7. Rooseveltovi svetovalci si sami edini, če bi se naj priporočalo kongresu nove davke ali ne. Zakladniški tajnik Morgenthau Jr. je proti novim dohodninskim davkom, federalni rezervni odbor je pa zato. Roosevelt je zdaj še nekako na sredi in bo najbrže prepustil vse kongresu, da se bo ta zagovarjal pred narodom.

8. Fašistična propaganda v deželi je Rooseveltu zelo ne ljuba. Vedno je bil zagovornik civilnih svoboščin, svobode govora in tiska, pa menda vidi, da gotove vrste elementi to čez mejo izlorablja.

9. Brezposelnost je danes celo večja kot je bila leta 1937. Moderni stroji potrebujejo manj delavcev kot pred desetimi leti. Uradniki pri WPA poročajo, da je do 2,500,000 prosičev za delo, ki ga jim radi pomanjkanja denarja ne morejo dati. Tukaj torej Roosevelt ne bo mogel dosti sekati izdatkov.

10. Rooseveltov starejši sin Jimmy dela atari velike preglavice. Trdi se, da bo prišlo do razpore v sinovem zakonu, kakor hitro oče zapusti Belo hišo. Jimmy in njegova žena se v zadnjih dveh letih nista skoro nobenkrat videla. Takle škandalček v družini precej pomeni v politični kampanji.

11. Roosevelta tudi skrbijo razni pokojninski predlogi, kot Townsendov, ki dobiva vedno več pristašev, v Kaliforniji je bil že podoben predlog dvakrat pred volivci in v državi Ohio so imeli volivci nekaj podobnega.

12. Njegov vladni kabinet ves skupaj ne pomeni zanj dosti, ker nobenega ni, ki bi bil dober in izkušen politikar, ki bi šel z njim v kampanjo. Trgovinski tajnik Hopkins je bolehen, mornariški tajnik Edison je republikanec, vojni tajnik Woodring se pisano gleda s svojim zmornim podtajnikom polkovnikom Johnsonom in delavska tajnica, madama Perkins ni v politiki zanič. To je kabinet, ki nima nobene politične veljave za Roosevelta.

13. Vrh vsega tega obeta pa kongres še preiskavo v mornariškem in vojnem oddelku. Rooseveltovi sovražniki bodo rekli, da vodstvo v teh oddelkih ni zmožno in da se danj administraciji ne sme zaupati novih dveh bilijonov dolarjev za narodno obrambo, ker so ga zadnjič tako zapackali pri gradnji novih križark.

Ko človek študira te probleme, se mora čuditi, da so še

BESEDA IZ NARODA**Podružnica št. 3 SMZ**

Naša podružnica priredi veselico in maškeradni ples in tudi igro "Nesrečna žena." Vse to se bo vršilo 4. februarja, pričetek ob pol osmih zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Igra je dvodejanka in zelo smešna in naj se kar vsak sam pazi, da se mu kaj ne pripeti, kajti igralci ne bodo odgovorni, če bi kje na kakem sedežu ne bilo kaj prav ... in naj se kar vsak sam zavaruje.

Igra je iz današnjih časov ter bo lahko vsakemu žal, če ne bo prišel pogledat. Le pridite, saj bo to pustna nedelja in vstopnina pa bo tudi prav nizka, samo 25 centov za igro in ples. Otroci v spremstvu staršev so prosti. Tu bo lepa prilika za vsakega, da se še enkrat pred pustom poveseli v družbi članov in prijateljev. Kaj več o tem se bo še poročalo pozneje.

Za godbo omenjeni večer bodo skrbeli Krištof bratje in nekdo bo deležen še posebnega darila. Vstopnice že sedaj lahko dobite pri tajniku SMZ št. 3 na domu ali pa pri predsedniku. Tajnik mi je tudi naznanil, da jih je poslal vsem članom, kakor je bilo sklenjeno na decembrski seji, če slučajno kateri ni dobil, naj se zgleda pri tajniku za pojasnilo ali pa naj pride na sejo 4. januarja ob pol osmih zvečer v Slovenski dom na Holmes Ave. To bo zelo važna seja, zato je pričakovati od vseh članov, da se polnoštevilno udeležijo. Slišali boste poročila a delovanju preteklega leta in dobili boste tudi pravila in tudi certifikate. Saj veste, da začne Slovenska moška zveza 1. januarjem izplačevati smrtnino za umrli člani. Zato vam priporočam, da si vsak preskrbi pravila in certifikat, da bo v slučaju nesreče imel kaj na rok, s čimer se bo lahko izkazal, da ne bo imel nepotrebnih sitnosti.

Odbor se bo ravnal strogo po pravilih, zato vas opozarjam, da točno plačujete svoje asessmente in nikar ne čakajte, da bi tajnik prišel na dom, kajti ta razvada se bo morala opustiti, ker on ima že itak več dela, kot mu ga je treba. Če ne morete priti na sejo pojdite na dom k tajniku in mu tam plačajte o pravem času, da ne bo kateri suspendiran, če se kateremu primeri kaj takega, bo sam kriv in ne tajnik.

Dolžnost vsakega odbornika je, da izpolnjuje pravila in ravno tako je dolžnost vsakega člana, da se tudi sam ravna strogo po pravilih, saj zato jih pa imamo. Dolžnost vsakega člana je, da točno plačuje svoj asessment; kar pogledajte v pravila na strani 20 člen 12, pa boste videli, kaj pravila zahtevajo. Tako bomo delali po bratško in ne bo nobenih nepotrebnih sitnosti.

Prosim vas, da gotovo pride na sejo 4. januarja, ker izvoljen je bil nov odbor in zato je dobro, da se spoznamo med seboj, če se slučajno kje srečamo, da se bomo vsaj drug drugega res poznali kot bratje. Seja se prične ob pol osmih zvečer v navadnih prostorih. Na tej seji boste tudi zvedeli, kdaj in kje se bo pobiral asessment. Torej na svidenje 4. januarja in vsi na veselico 4. februarja.

Želim vsem odbornikom Slovenske moške zveze kakor tudi vsem članom in glavnim odborom prav veselo in srečno novo leto ter želim, da bi vladala

dobe ljudje, ki se boje, da bo Roosevelt kandidiral v tretje, ko bi moral biti sit enega samega termina. Ali pa je morda res, kar je nekoč zapisal ugleden politikar, da se ni še noben predsednik Zed. držav rad umaknil iz Bele hiše. O Coolidge se celo trdi, da se je vrge na posteljo in je bral z nogami kot otrok, ko je zvedel, da je bil nominiran Hoover in ne on.

lepa sloga med našim članstvom. Ravno tako tudi želim lepega napredka našemu glasilu Ameriški Domovini v tekočem letu in obilo naročnikov, da nam bo še v bodoče tako točno prinašala dan za dnem novice, ki bi jih drugače ne vedeli.

Pozdrav,
Joseph Hočevnar, predsednik.

Ob četrto stoletju

Novo leto je tukaj, štejemo 1940 po Kristusu. Rad bi pozabil razdobje preminulih dvajset let, toda ponovljena svetovna tragedija mi vsiljuje misli nazaj — uhajajo mi na novoletni dan 1915. Mati so mi pisali, voščili so mi mnogo sreče in zdravja. Zaključno je v pismu vzdihnila "Bog te privedi zdravega in nepoškodovanega domov." Pisala je štiri pisma, štirim sinovom — poleg mene mojim trem bratom. Rajši bi videl, da mi ne bi voščila — videl sem v njeni pisavi materinsko bolečino, njeno žalost in bojazen — srce je dobri ženi krvavelo — bala se je za življenje svojih sinov. Kako ne, saj nas je ljubila bolj kakor svoj pogled.

"Vsak večer moliva z očetom za vas," se je glasilo besedilo pisma, pisano z trudno roko. Z besedo "za vas" nas je v ljubezni povezala skupaj, čeprav smo se nahajali razkropljeni po raznih mestih v raznih vojaških garnizijah, pripravljeni za odhod v strelske jarko. Nikdo ji ni bil več, nikdo manj, vsem je dala ona življenje, vse je enako ljubila. Bila nam je dobra mati. Bodi ji blag spomin.

"Skoro vsak dan grem na Grubence in vidim, kako vlak za vlakom vozi ranjence iz gališke fronte" je v pismu nadaljevala. "Bojim se, da ne bi bil med njimi kdo izmed vas" je boječe pripomnila. Revica v bojazni za nas si je domišljevala, da bi se morali, če bi bil kdo med nami ranjen po isti poti peljati, kakor bi ona želela. Domišljala si je uboga trpinka, da nikdo drugi kakor ona sama ima pravico nad sinom in nikdo mu ne more rešiti življenja kot ona sama, ki mu je življenje dala.

Dnevi so v tugi in jadu potekali, z njimi meseci in leta. Vlak si so vozili ranjence iz kraja v kraj. Mrtvi so ostajali na bojišču, odstreljeni udje so ležali za skalovjem Dobrodo, Gališki močvari, Karpatih, Tirolskih Delomitih, pred Verdunom in vseh delih vojskujoč se Evrope. Vojna pokopališča so pričela postajati tesna, nagrobni križi so se radi tesnobe naslanjali na drugega — obširne poljane so postale en sam grob s stotisoči trupel. Potoki in reke so od izvirka do iztoka krvavele nosč seboj človeško kri — komu na ljubo? Maliku zlatega teleta.

Pregovor: "Čas zaceli vse rane" ni tukaj na mestu. Pretekle tragedije bi nam morale biti šola v bodočnost. Sirova sila naj valja za one, ki so v sirovi sili rojeni. Civilizacija bi jih morala ločiti od civiliziranega sveta in ji pustiti na nedostopnem otočju prepuščene samim sebi, da izginejo v pozabljenosti. Kdor vrjame v morilno orožje, katero se uporablja v napadalne svrhe svojega sosedu, ni vreden sončnega žarka zemeljske oble.

Zdi se mi, če bi šli naši sedaj vedilni državniki v Evropi skozi to življenje, skozi to tregadijo in trpljenje, kakor smo morali iti mi ubogi vojaki za časa svetovne vojne, ne bi nikoli pozeleli, da se povrne ono tragično zlo, ki smo

ga mi poizkusili in preživeli. Lahko se je valjati v krvi in mesu nedolžnih žrtev in si kolajne in odlikovanja zmage pripenjati na svoja prsa, ko poleg tega trpe milijoni. Milijoni mater so izgubili svoje sinove, milijoni žen svoje možje in milijoni otrok svoje reditelje. Ali niso odlikovanja višjih državnikov oškropljena z nedolžno človeško krvjo, ali se teh odlikovanj ne drži sramota in sovraštvo, ko so iz zaledja nagnali uboge možje in sinove v klavnico brez da bi pomislili na gorje, ki ga s tem činom store?

Evropa danes ne rabi nikakih medsebojnih mej. Nikakih carinskih zidov, nikake nadvlade drugega nad drugim. Evropa lahko izhaja brez vojne, cesarjev, kraljev in diktatorjev, če bi voditelji narodov res imeli pri srce blagobit onih v imenu katerih govore. Panevropa je edini izhod, da se vnaprej preprečijo vojne tragedije in nečloveške tiranije.

Moderna tehnika nam je prinesla to, da danes bojujemo skupni boj za odstanek po reklu Onega, ki nam je zapovedal "Ljubite se med seboj." Pri tej tehniki, ki jo imamo nam je danes bližje Amerika, kakor nam je bila pred sto leti sosedna država. Čemu potrošijo evropske države dve tretjini vseh davkov za orožje in vojne namene, ko vendar neobhodno potrebujejo, da bi potrošili ta denar v agrarne, industrijske in socialne reforme. Stotisoč vojaštva bi Evropi zadovalo za vzdrževanje reda, ne pa deset milijonov, kakor ga je do sedaj vzdrževala v mirnem času. Ideja Panevropa ni več iluzija, ampak prihajajoča doba, ki bo iz rok izbil orožje krvoželikom.

Joško Penko,
na novo letni dan 1940.

"Mavrica"

Newburgh. — Mnogim je še neznana spevoigrá "Mavrica," katero priredi mladinski pevski zbor "Kantarčki" na našem odru, v Slovenskem narodnem domu na 80. cesti, zato se potrudite v nedeljo in boste lahko videli in slišali kaj znajo naši malčki.

Naj vam samo malo od daleč razložim svoje misli o prvem prizoru — Anica in Jagne. Sirota Anica poje, jagne v presledkih meketa, kot bi razumelo usodo mlade deklice. Lahko bi napisal kar cele strani v časopisu o tej krasni igrici, a zli se mi, da če poslušalec preveč vedo, da potem ni pravega užitka in občutka, ne smeja in ne krohota ali joka, ker se pokaže prizor, ki je vreden solz in globokih misli. Zato tudi ne bom preveč povedal, pridite sami in se prepričate in sode po svoje. Prosim vas samo to, da pridete. Gre se za našo cerkev in ne boste se kesali. Videli boste nekaj, kar ne vidite vsak dan, mladim pevcem pa naj bo ta pesmica Simon Gregorčiča za novo leto:

MAVRICA

Biserna lestva se spenja v oblak, spušča se onkraj na zemeljski tlak.

Mavrica pisana, božji prestol, angeli hodijo gor in pa dol, zlate škroplilnice v rokah drže, zemljo prežejno hlade in poje. Gori na stolu pa Večni sedi, kaplici vsaki On sreče deli: pade na polje — rodi zelenjad, pade na drevje — obilen da sad, kaplja na njivi — da žito zlat, kaplja na trti — pa vince sladko; srečo se spušča na sleherno stvar, kadar zaliva nebeški vrtnar.

Ne samo to dragi pevc, želim vam, da bi se med seboj ljubili in naj ne bo zavisti, če ima mogoče bližnji lepši glas kot ti, ne zavdaj ga radi tega. Skušaj mu dati priznanja za to in spoštovanja, le tako dragi pevc, čeprav ste še vsi mladi in tu ne mislim samo vaš zbor v mislih so mi vsi slovenski pevski zbori, pa naj bo

vodja že ta ali oni. Prosim vas naj vam bodo besede katere je prvi rekel naš Gospod: "Kot sem jaz vas ljubil se ljubite in zvesti bratje si bodite!"

Naj vas blagoslovi On, čigar ime danes slavimo, želim vam mnogo sreče in zadovoljnih dni v letu 1940. Vas pozdravlja, France iz doline.

Ob nastopu leta 1940

Nastopili smo novo leto in spominjamo se nazaj, kaj vse slabega ali dobrega smo doživeli v preteklem letu. Marsikateri cenjeni čitatelj Ameriške Domovine se bo z žalostjo oziral nazaj v preteklost. Nekateri so imeli v hišah boleznih in celo smrt jim ni prizanesla. Seveda smrt opravlja svoj posel vsako leto, tudi v letu, katerega smo ravnokar nastopili, bo poslanka božja vršila svoj posel in bo gotovo veliko naših rojakov odpeljala v nebeško domovino.

Da bi pa bila ta poslednja in gotova gladka pot, zato imamo več društev, ki nam blaže to poslednjo pot s tega trpljenja polnega sveta; eno teh je gotovo društvo Najsvetejšega Imena Jezusovega. Žal, da je še veliko faranov v naši fari in gotovo tudi v drugih slovenskih farah po Ameriki ki imajo za to najbolj potrebno društvo najmanj zanimanja. To ni prav!

K društvu Najsvetejšega Imena, bi moral pristopiti vsak katoličan in se ga tudi držati in to prav vsak, ki se zaveda, da ima neumrjočo dušo in ki se zaveda, da bo po smrti sodba pred pravičnim nebeškim sodnikom. Kako težko je pred posvetnim sodnikom, če obtoženec nima nobene zanesljive priče, ali dobrega zagovornika, ki bi zanj pričal ali ga zagovarjal ter mu kazen vsaj zmanjšal. V društvu Najsvetejšega Imena pa imamo res dobrega zagovornika, ki nas bo po smrti, če ne oprostil, pa vsaj zmanjšal kazni za naše grehe, katere smo storili v svojem življenju.

Zato rojaki, Slovenci, pristopimo v društvo Najsvetejšega Imena ob prvem sprejemu. V nedeljo je prva nedelja po prazniku Imena Jezusovega in obenem praznik sv. Družine; zato bo skupno sv. obhajilo v cerkvi sv. Lovrenca ob 7:30 zjutraj. Pridite vsi člani društva Najsvetejšega Imena obeh oddelkov. Šolska soba bo odprta že ob sedmih. Stopite v sobo, da ne boste zunaj prezebrali. Pridite vsi, saj ni lepšega kot videti lepo število moških pristopit k miži Gospodovi.

Popoldne ob dveh je opravilo v cerkvi in sprejem v društvo Najsvetejšega Imena. Vsi tisti, ki še niste člani te za nas katoličane tako potrebne organizacije, pristopite sedaj, ko imate tako ugodno priliko. Tudi če nimate sedaj denarja, pristopite vseeno, tistih 60 centov na leto boste že enkrat plačali. Nikdar v življenju vam ne bo žal in po smrti pa vam bo v veliko korist in veselje. Tudi tisti, ki ste že pristopili, a ste nekoliko zaostali, se nič ne bojte, ste še vsi člani. Pridite v nedeljo na sejo in se bo vse prav uredilo. Seja se prične takoj po cerkvenem opravilu (okrog 2:30) v šolski dvorani. Tudi na sejo pridite vsi, boste vsaj slišali, kako je naše društvo in zveza napredovala v preteklem letu.

Preteklo leto lahko prišteva mo v dobro leto, če pomislimo nazaj, saj smo šli precej velik korak naprej. Imeli smo res lepe in dobro obiskane shode in tudi nekaj finančno pripomočli k tako potrebnemu slovenskemu semenišču, ki se zdaj zida v Lemontu. Ko že to pišem, naj vam še naznanim, da vas bo v bližnji bodočnosti obiskal urednik mesečnika Ave Maria iz Lemonta. Pobiral bo naroč-

nino za ta nabožni list in obenem bo tudi pobiral prstovoljne prispevke za prej omenjeno slovensko semenišče. Prosi se vse dobre rojake in rojakinje, kdor more, naj prostovoljno kaj daruje, kdor pa v resnici ne more, pa naj se vsaj dostojno izrazi, da mu ni mogoče prispevati.

Vsi vemo, da bo ta nova stavba stala velike vsote denarja in tudi vemo, da bo ta stavba še stala in v njej se bodo učili slovenski mladeniči in se pripravljali za vzvišen poklic, ko bomo mi že davno počivali v hladnem grobu. V marsikateri slovenski naselbini bo prenehala slovenska govorica, v Lemontu pa se bodo sinovi naših potomcev še vedno učili milega slovenskega jezika ter ga tako ohranili in učili še poznejše generacije.

Zato storimo veliko narodno dolžnost in Bogu dopadljivo delo, če pomagamo častitim očetom frančiškanom do tako ogromne in potrebne stavbe kakor je ravno slovensko semenišče ter da to stavbo z našo pomočjo dovršijo. Nikakor ne pidičakujemo od posameznikov velikih vsot, mala darila od številnih dobrih rojakov in delo bo izvršeno Bogu v čast in očetom frančiškanom pa bo veliko pomagano.

Končno pa želim vsem prav srečno, zdravo in zadovoljno novo leto 1940. Vse, ki sem vas mogoče dolgočasil s svojimi dopisi pa prosim oprostjenja. Že večkrat sem rekel, da ne bom več pisal v časopise, ker se mi zdi, da čitatelji ne ljubijo mojih dopisov, ampak navada je železna srajca, sem kot pijanec, ki vedno obeta in obljublja, da ne bo nikdar več pil in ko zopet dobi pijačo, se je še bolj natreska kot kdaj prej. To je človeška strast in slabost. Vemo pa vsi, da vsem ni mogoče vstreti. Pozdravljeni!

J. Resnik.

IZ DOMOVINE

— Slinavka in parkljekva se širi v Dravsko dolino. Pred nekaj tedni se je pojavila slinavka in parkljekva v mariborski okolici pod Pohorjem. Od tu se sedaj nevdružno širi naprej proti zapadu po Dravski dolini ter je prišla že do Ruš, kjer je okuženih že več kmečkih dvorcev.

— "Preroki" povzročajo družinske spore. V Mariboru imajo svoj sedež neki "preroki, ki se pejo za preiskavo pisave ter na podlagi tega ugotavljajo značaj osebe in njihovo bodočnost. V časopisih se citajo večkrat njihove reklame. Mariborsko državno pravdnštvo pa je te dni dobilo neka pisma s Hrvaškega, v katerih se obdolžujeta dva taka preroka, da sta povzročila v družinah resne spore. Ljudje so vzeli njuno mnenje za res in sedaj so na dnevnem redu očitanja zaradi nezvestobe itd., posledica pa bodo ločitvene tožbe. Pisci prosijo državno pravdnštvo, naj bi proti takim kalilec zakonske harmonije nastopilo.

— Nesreča pri streljanju. Alojzij Hribar, 19 let star posestnikov sin iz Hrastnika je z drugimi fanti streljal iz moznarja. Ko pa se je sklonil tik nad moznar, se je prezgodil vnel smodnik in naboj je Hribarju udaril v obraz ter obžgal lice in poškodoval tudi oči. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico.

Če verjamele al' pa ne

Ko so prišli stari Germani v slovenske kraje, so začudeni vzklikali: "Po vin' diši!" Od tistega časa pravijo Nemci našim krajem "windiš."

Mož se zjutraj zbudi (kjerkoli v Evropi) in reče ženi: "Odpri radio, da bomo slišali, v kateri državi smo danes."

WINNETOU

Po nemškem tiskarstvu K. Mays

William je kriknil. Jokajoč je ležal v očetovem naročju, mi drugi pa smo tiho odšli na hodnik.

Pozneje smo si pripovedovali. William Ohlert je prav za prav samo od mene zvedel, koliko žalostnih in grenkih ur je povzročil očetu. Pa vse je bilo pozabljeno. Roko v roki sta sedela oče in sin.

Detektivski zavod Josy Taylor me je odpustil iz službe in bankir Ohlert mi je izplačal častno nagrado. In nemudoma sem obljubil Hartonu, da ga bom spremljal v daljno Sonoro. Winnetou pa je odpotoval na Rio Pecos.

Seveda sem si iz srca želel, da bi naju bil spremljal še nekdo drug, — stari scout Old Death.

III.

Tudi tam.

Mnogo, zelo mnogo zanimivega, sva s Hartonom doživela v Sonori. Pripovedoval bi vam o najinih doživljajih, pa ker je ta knjiga posvečena spominu mojega rdečega brata Winnetoua, in ker hočem v njej pripovedovati le take dogodke, pri katerih je bil tudi Winnetou poleg, bom svoje doživljaje v mehiški Sonori priobčil ob drugi priliki, ker tistikrat Winnetoua ni bilo poleg, na tem mestu pa le poročam, da sva s Hartonom končno in po dolgi htrudih, naporih in bojih le našla bonanzo, ki jo je Old Death poiskal za brata.

Bonanza je bila zela izdatna. Seveda jo je bilo treba še izkoristiti, treba je bilo delavcev, orodja in predvsem primernih bivališ, poskrbeti je bilo treba za zvezo s Chihuahu in še mnogo drugega, kar zahteva obrat v takem rudniku.

Fred Harton mi je ponujal, naj ostanem pri njem. Pa a tak posel mi ni bilo in tudi časa nisem imel, mudilo se mi je k Winnetou na Rio Pecos. Ker pa sem pomagal Hartonu bonanzo iskati, sem imel po običajih rudosledcev pravico do deleža. Prodajal sem ga Hartonu in dobil lepo vsoto, obilo me je odškodovala za denar, ki mi ga je vzel brodom v mehiškem zalivu.

Poslovil sem se od Freda Hartona, le nerad me je pustil iti, in potoval na Rio Pecos v pueblo Apatev. Tudi na tem potovanju sem marsikaj doživel, pa končno le zdrav in cel prispel k Apatev.

Prisrčno so me sprejeli, Winnetou pa ni bilo doma, obiskoval je sosednje apaške robove.

Ostal sem nekaj dni v pueblu, kakor brata so me imeli in vabili so me, naj počakam, da se Winnetou vrne. Pa čakati bi bil moral pol leta in ker takega brezdelja nisem vajen, sem odpotoval in obljubil, da se vrnem, ko bo Winnetou doma.

Prepotoval sem zapadne države Colorado in Kansas in prišel v St. Louis. Med potom sem se seznanil z Angležem Emery Bothwellom, izobraženim, drznim in podjetnim gentlemanom, ki je prav kakor jaz tudi rad potoval, le da je imel za potovanje mnogo več denarja na razpolago kot jaz. Kmalu sva si bila dobra prijatelja in domenila sva se, da skupno obiščeva Alžerijo in Sahari. Res sva se, kakor bom še pozneje pripovedoval, sešla čez nekaj mesecev v Sahari.

Vse kar sem z Winnetouom in pozneje s Hartonom in Bothwellom doživel, se je razvedelo po zapadu in tudi po vzhodu in ko sem prišel v St. Louis, sem se kar čudil, kaj vse so ljudje pripovedovali o Old Shatterhandu. Posebno moj stari prijatelj Mr. Henry, puškar, je bil ves iz sebe, da je njegov greenhorn tako zaslovel, tisti, ki ga je prav za prav on poslal na divji zapad. Bil sem seveda vsak dan njegov gost, vse dokler sem se mudil v St. Louisu. In nekoč mi je s svojo segavo, pol robato pol dobrovoljno hudomušnostjo pravil:

"Pa se še čudite svoji slavi! — Tak dečko kakor ste vi —! Ti doživljal tale človek v enem samem mesecu več ko izkušeni westmani v dvajsetih letih, gre skozi vsako nevarnost zdrav in cel skozi kakor krogla skozi pivnik, mlad greenhorn je še, pa se kosa s stari westmani, preobrne vse krute in v krvave zakone divjega zapada in prizanaša tudi najhujšemu sovražniku, — pa zija od čudenja, da se povsod o njem govorijo!"

Povem vam, še slavnega Old Firehanda ste prekosili, čeprav ste bili samo nekaj mesecev na zapadu in čeprav je Old Firehand še enkrat toliko star kot vi! In veseli me, zelo me veseli, da je tako in da slišim o vas govoriti, kajti jaz sem tisti, ki vas je poslal na pot slave. Ponosen sem na vas, veste!

In hvaležen vam bom za veselje, ki ste mi ga napravili! Pogledajte, kaj imam tule!"

Odprl je omaro in vzel iz nje — prvo izgotovljeno repetirko s petindvajsetimi strelji, ki jo je posebi imenoval Henryjevo repetirko. Razložil mi je njen stroj, mi pokazal, kako se nabija in kako se strelja z njo, ter me peljal na streljšč, kjer sem jo moral poskusiti in oceniti.

Seveda sem bil repetirke silno vesel, toda ponovno sem ga opozoril, kako usodna utegne biti taka brzostrelna puška za divji zapad, za njegove rdeče prebivalce in divjačino, če bo puška vsakomur naprodaj, tudi lopovom, ki s slabimi nameni hodijo na zapad.

Pokimal je.

"Vem vem! Saj ste mi že pravili o tem! Nisem pozabil! Pa nič se ne bojte! Henryjeva repetirka ne bo naprodaj, ne bom prodal patenta, tudi sam je ne bom izdeloval, razen morebiti nekaj komandov."

Prvo repetirko, tole tukaj, pa podarim vam, veste! Ste proslavili mojo medvedarico, jo vam bom tudi poklonil. In repetirko povrh. Prepričan sem, da vam bodeta puški tam onstran Misisipija še mnogo koristili!"

Kajpada sem bil velikodušnega taru silno vesel. Tudi sprejel sem ga. Medvedarica in repetirka sta me odslej spremljali na vseh mojih potovanjih po Ameriki in po Orientu in za velik del svojih uspehov se moram zahvaliti temu izvrstnemu orožju.

Pa zaenkrat se mi je zdelo potrebno, da svojega prijatelja na nekaj opozorim.

"Prav nič ne dvomim," sem dejal, "da mi bodeta puški na zapadu silno koristili, Mr. Henry! Ampak —"

Nagubal je čelo.

"Kaj ampak —?"

"Ampak če mi jo mislite podariti samo za dežele onstran Misisipija, ju zaenkrat še ne smem sprejeti."

Čudil se je.

"Ne —? Zakaj ne?"

"Ker zaenkrat še ne pojdem na zapad."

"Ne na zapad —? Kam pa, če smem zvedeti?"

"Najprvo domov, potem pa v Afriko."

"V Af — Af — Af —!"

Pozabil je zaklopiti usta, nem je strmel v mene.

"Ali se vam je zmešalo —?" je končno le spet našel besedo.

"Se mar mislite pohotototiti —? Ali pozamoriti?"

"Ne. Ampak Mr. Bothwellu sem obljubil, da se snideva v Alžirju. Sorodnike ima tam. Potovala bova po Alžiriji in po Sahari."

"In tam vas bodo požrli levi in nilski konji!"

"Pshaw —! Nilski konj ni mesojed, pred njim sem čisto varen. Sicer pa nilski konj, kakor veste, ne živi v peščeni Sahari, ampak plava po Nilu."

"Toda levi —!"

Zanimivi podatki o Sloveniji

Slovenija meri 15,849 kv. km, to je 6.4% vsega ozemlja v Jugoslaviji. Prirastek prebivalstva od štetja 1921 do štetja 1931 je bil v Sloveniji 83,042 ali 7.9%, v vsej državi pa 1,949,127 ali 16.3%. Prebivalstvo se deli po poklicu na: a) Kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo v 60.28%, v vsej Jugoslaviji v 76.58%. b) Industrijo in obrt 22.15%, v vsej Jugoslaviji 11.00%. c) Trgovino, kredit in promet 6.82%, v državi pa 4.58%. d) Javne službe, proste poklice, vojaštva 4.64%, v vsej državi 4.075%. e) Ostali poklici, brez poklica in brez označbe poklica 6.10%, v državi 3.49%. — Gibanje prebivalstva in naravni prirastek: V letu 1938 je bilo v Sloveniji 9,656 porok, rojenih 26,205, umrlih 17,058, prirastka pa je 9,147. Največ je bilo porok 1920, in sicer 12,481, največ rojenih v letu 1934, in sicer 32,758, največ jih je umrlo v letu 1921, in sicer 23,284, največji naravni prirastek pa je bil leta 1930, ki je znašal 14,279.

Najsevernejša točka je pri Budincih v Slovenski Krajini s 46°53'N, najjužnejša točka pa je v Beli Krajini na kolenu Kolpe pod Sinjim vrhom s 45°25'N, najzahodnejša točka je v Julijskih Alpah v grebenu severozahodno od Jalovca na polodnevniku 13°41'E, najvzhodnejši mejnik pa stoji v ravninskem svetu ob izlivu Lendave v Muro pri 16°37'E Greenwich. Razdalja med širinskima skrajnikoma znaša 163 km, razdalja med njenima skrajnima mejnikoma na zahodu in vzhodu znaša 234 km. V primeri z Evropo tvori Slovenija 0.14% celotne evropske površine.

Gostota prebivalstva je na kv. km 76 ljudi, v vsej državi pa 62. Številno vozilo nam zgovorno govori o velikem prometu v Sloveniji. Tako kaže statistika za leto 1938 naslednje

številke: 990 tovornih avtomobilov, 2,780 osebnih avtomobilov, 146 avtobusov, motornih koles 2,905, dvokoles pa 140,000. Vsa država pa izkazuje za leto 1937 3,458 tovornih avtomobilov, 11,347 osebnih avtomobilov, 850 avto busov, 5,202 motornih koles in 279,767 dvokoles.

Zadruge je bilo v letu 1937 ustanovljenih 2,421, izbranih 744, stanje ob koncu leta je bilo 1,677. Zadruga zveza v Ljubljani ima 687 zadrug, Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani 380 zadrug, Zveza gospodarskih zadrug za Jugoslavijo v Ljubljani 45 zadrug, to velja za leto 1937. — V letu 1937 so vse električne centrale v Sloveniji proizvedle 294,238,433 k-W ur, proizvodnja toka v letu 1938 je pa prekorajčila 300,000,000 k-W ur. V Sloveniji je 811 električnih central, od teh je 686 zasebnih, 125 takih, ki proizvajajo tok večinoma za javno uporabo. 595 central je na vodni pogon, 154 na pogon s kalorimi pogonskimi stroji, 62 pa jih uporablja vodni in kalorični pogon.

Skupna dolžina državnih cest v Sloveniji znaša 915 km ali 9.03% vseh državnih cest v Jugoslaviji. Banovinskih cest pa imamo v Sloveniji 4,090.51 km ali 13.36% vseh banovinskih cest v državi.

Kdo je Maginot

Dandanašnji je znano vsakomur na svetu, kaj je Maginotova črta, najmočnejši trdnjavi pas, ki varuje vzhodno in severovzhodno mejo Francije. Vsakdo je že bral številne opise o debelini betonskih sten tega utrbenega pasu, o globini kazemat, o podzemskih kaščah, o cestah, železnicah, vodovodu in električnih napravah. ... A malo jih je, ki bi vedeli, počemu da se ta orjaška trdnjavska črta imenuje Maginotova črta.

Andre Maginot je bil še leta 1914 navaden narednik in kot tak je bil poklican k vojakom, a

si je svoje prve zasluge, bilo mu je 37 let, pridobil v politiki. V parlamentarnih krogih ni bil nikak neznanec.

V bitki pri Donaumontu je bil hudo ranjen v nogo, tako da je moral po ozdravljenju sleči vojaško suknjo. Oddlej je posvečal vse svoje moči gradnji varnosti in obrambe francoske države.

Leta 1917 je prvič vstopil v vlado, ko je postal kolonijški minister v vladi Ribota. Vojni minister te vlade je bil Paul Painlevé; oddlej sta bila Maginot in Painlevé nerazdružna prijatelja.

Leta 1920 je Maginot postal penzijski minister, l. 1922 pa prvičkrat vojni minister. Od l. 1924 do 1928 se ni vmešaval v politiko, a leta 1928 so ga vnovič poklicali v vlado. Leta 1929 si je izmislil načrt mogočne utrjene črte ob Renu in lotriški meji.

Svoj načrt je najprej razodel Painlevéju. Ta mu je pritrdil in je predlagal izvedbo Maginotovega načrta.

Leta 1930 so začeli delati, in vlada in zbornica sta navdušeno privolili. Maginot je še položil temeljni kamen prve kazemate, potem je prevzel Painlevé, njegov naslednik, to gradnjo.

A nobenemu od njiju ni bilo usojeno dočakati dograjene črte. Maginot je umrl leta 1931, Painlevé pa kmalu nato. Ko je bila otvoritvena slovesnost trdnjavske črte, je svojega sina nadomestovala 90 letna Maginotova mati. Skromno je predlagala, naj imenujejo ta trdnjavski zid črto Maginota in Painleveja. A bilo je že prepozno; ime Maginotova črta je bilo že sprejeto in je to ime tudi ostalo.

Požar v Okoški vasi. Nad Oplotnico je vas Okoška vas, kjer je posestniku Pišotku Leopoldu nedavno pogorelo gospodarsko poslopje do tal. Sumi se, da je požar nastal po nepredvidnosti slaboumnega Pišotkovega hlapca. Ta zelo rad kadi pipo in je morda odvrget vžgalico po nesreči v slamo.

IZ DOMOVINE

— Spoznana utopljenka. Dne 14. novembra je Sava naplavila truplo neznane utopljenke, ki so jo pokopali pri Sv. Heleni. Truplo je priplavalo po narasti Ljubljani v Savo. Orožniki v Vevčah so sedaj ugotovili, da je bila utopljenka Frančiška Gregorič z Drenovega griča pri Vrhniki.

— Številne nesreče na cestah. Ljubljanska bolnišnica je zopet prejela nekaj ponesrečencev, ki so večinoma vsi žrtev cestnega prometa. Tako je padel s kolesa delavec Andrej Lovše iz Zgoranjega Kašlja. Dobil je notranje poškodbe. — Z Bohinjske Bele so prepeljali v Ljubljano 18-letnega Jožeta Novaka, ki je prav tako padel s kolesa in se potolkel do nezvesti. Tudi ob sprejemu v ljubljansko bolnišnico je bil zaradi hudih notranjih poškodb še vedno v nezvesti. — Na cesti pa je padel 56-letni kurjač Istenič Tomaž iz Hrastnika in je bil zaradi notranjih poškodb prepeljan v ljubljansko bolnišnico.

— Smrtna nesreča v gozdu. Iz Studenca pri Sevnici nam poročajo: V ponedeljek dne 20. nov. je vozil posestnik Janez Kozinc iz Sv. Primoža stelo iz gozda domov. Ker je bila pot precej strma in viseča, se je voz nagnil in pokopal pod seboj komaj 27-letnega gospodarja in očeta dveh otrok. Na obupne klice njegove žene, so prihiteli sosedje in dvignili izpod voza nesrečnega, ki jim je pa že v rokah izdihnil. Ogrodje voza mu je zlomilo tilnik. Z nesrečno družino sočustvuje vsa okolica. Točno pred letom, prav na ta dan, se je prav na isti način smrtno ponesrečil tudi posestnik in oče peterih otrok, I. Marušič iz Brezovega.

— Smrten skok s strehe bolnišnice. Te dni so prepeljali v celjsko bolnišnico na glavi poškodovanega 29-letnega kočarja Vinka Dolška iz Gradiškega dolja pri Rogški Slatini. Izpovedal je da so ga v Zagaju pri Rogški Slatini napadli An. Zajko in brata Josip in Ivana Ogrizek ter ga s koli poškodovali po glavi. V bolnišnici je napisal nekaj poslovnih pismen je dejal nekaterim bolnikom, da bo umrl. Nato je neopažen šel na podstrežje bolnišnice, zlezal skozi lino, ki jo uporablja-

jo za izobešanje zastav, in se pogljal v globino. Pri padcu je dobil hude poškodbe na želodcu in črevesju. Odnegli so ga takoj v bolnišnico, kjer je izdihnil. Svoje dejanje je izvršil očitno v duševni zmedenosti.

— Ciganke — razbojnice. K gostilničarki Tereziji Colarič v Križevcih so prišle te dni tri ciganke in naročile zganje. Ko jim je gostilničarka prinesla željeno, so zahtevale še vode, čes, da je zganje samo premočno. Ko je gostilničarka odšla na dvorišče po svežo vodo, se je ena od cigank splazila v njeno spalnico in pričela tam stikati za denarjem. Gostilničarka pa se je kmalu vrnila in zasačila ciganko v svoji spalnici. Tedaj pa so vse tri ciganke planile na njo, jo pričele tolči in daviti. K sreči je tedaj stopila v gostilno neka sosedka, ki je pričela klicati na pomoč. Prihiteli so redarji in drugi ljudje, ki so rešili gostilničarko od drznih cigank. Na policiji so ciganke pričeli zasliševati, vendar so, kakor je to ciganska navada, vse do kraja tajile. Vse tri, Mara Stefanovič, Ana in Roza Nikolič, so bile že vsaka najmanj po desetkrat kaznovane zaradi raznih tatvin. Posebno, najmlajša med njimi, komaj 21 letna Ana Nikolič, ki je izredno lepo dekle, ima na vesti že celo vrsto najrazličnejših grehov.

MALI OGLASI

Delo dobi

dekle ali žena, ki je zmožna slovenskega in vsaj deloma angleškega jezika, da bi oskrbovala dva otroke in bolno ženo. Vprašajte na 1114 E. 67th St. zgoraj. (5)

Naprodaj

restavrant in gostilna, licenca za pivo in zganje. Za naslov se poizve v uradu tega lista. (4)

East 61st St. Garage

FRANK RICH, lastnik

1109 E. 61st St.

HEenderson 9231

Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

Kraška kamnoseška obrt

15425 Waterloo Rd.

KENmore 2237-M

EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

V ospredju je nemška bojna ladja Graf Spee, ki odhaja iz pristanišča Montevideo. Par minut zatem, ko je bila slika vzeta, je nemška posadka ladjo razstrelila in potopila.

To je del 6,000 trukov, ki so bili izdelani v Zd. državah za zaveznike. V newyorškem pristanišču čakajo, da jih odpošljejo preko morja. (To bi bil kaj lep plen za Nemce, kaj?)

DRINK

Coca-Cola

5¢

Vedno popularna pri zabavah...

Iedno-mrzla Coca-Cola je naravnih tovarih pri dobrih jedilih

CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING CO.

Prospect 0333

Obvestilo

Tem potom se obvešča delničarje SLOVENSKEGA NARODNEGA DOMA NA ST. CLAIR AVE., da se bo vršila letna delniška konferenca delničarjev Slovenskega Narodnega Doma V ČETRTEK DNE 11. JANUARJA, 1940, v auditoriju SND. Pričetek ob 7:30 zvečer.

Pozitlje se vse od društev izvoljene zastopnike in ostale delničarje SND, da se udeležijo.

DIREKTORIJ SND.

Ko so hrasli šumeli

ZGODOVINSKI ROMAN

Ščenek je stopil iz svojega zavetja in začel opazovati steno, da bi kakorkoli prišel na srednje okno drugega nadstropja.

Treba je bilo lestvice; Ščenek je pravkar videl tako pripravno lestev na trgu, kjer so delali slikarji, in je hitel ponjo.

Skriva se in pogleduje izza voglov, da bi ne prišel na oči straži, je Ščenek prinesel lestvico, jo pristavil k zidu in splezal na podoknik. Okno s koščki in svinec zapojene slujde ni bilo zaprto in se je lahko podalo na noter pod pritiskom Ščenkove dlani; odprl je okno.

V mestni hiši je vladala popolna tema in tišina. Ščenek je previdno stopil na počivalnik stopnic, se spustil, oprijemaje se držaja, nizzol in tipaje našel vrata v ječo.

Na njih je visela velika železna ključavnica. Ščenek je pritisnil njen locen ob debeli obroč zapaha in z vso močjo pritisnil nanj od zgoraj nizzol. Ključavnica je šklepnula in locen je odskočil.

Ščenek je tiho počakal pri vratih in poslušal, ni li napravil hrupa, nato je odrinil zapah, odprl vrata, jih, otipavši z nogo stopnice, ki so držale nizzol, zaprl za sabo ter obstal.

Iz globokega mraka spodaj se je slišalo smrcanje nekoliko ljudi; nekdo se je obrnil in zašumel s slamo.

"Bratci..." je polglasno zaklical Ščenek, "ste tukaj, ka-li?" Tisti, ki se je bil obrnil na sla-

mi, je utihnil; v odgovor ni bilo niti glasu. Ščenek je glasneje ponovil svoj klic.

"Tukaj! Kdo je tam?" se je odzval po rusko.

"Jaz, Nikita..."

"Ščenek?" je zadržano, a veselo vzkliknil glas.

"Jaz sam!" je odvrnil ta, iztegnil roke in lezel do tega, ki se je bil oglašil. "A ti, kdo si?"

"Fedor... Črni... ali me nisi spoznal?"

"A naši, kje so?"

"Kateri? Kakšni naši?"

"Djakon z Vasilijem Petrovičem... mnogo jih je!"

"Ne, tukaj jih ni..." je odgovoril Fedor; "tukaj nas je pet ljudi; od Rusov sem jaz edini."

Ščenek se je dotipal do Fedorja. Ta je sedel pri kamenitem stebri, prikovani z verigo k nje-mu.

"Ti si pa zdrav, hudič!" je pohvalno rekel Fedor, ko se je čutil prostega.

"Naj tudi te druge osvobodim, ka-li?" je vprašal Ščenek.

"Pusti jih..." je odvrnil Fedor, "ti so sami Nemčurji!"

Stisnil je v roko ostanek verige, ki je bil pritrjen k zapestniku, in hitel k izhodu; Ščenek se je zibal za njim.

Na počivalniku stopnic je bilo tiho in prazno kakor prej, toda od nedaleč nekje so se slišali glasovi; po zidu je begala svetla lisa.

Ščenek je pogledal v odprto okno nad počivalnikom stopnic; luč je prodirala onod skozi; od tam

so prihajali tudi glasovi.

V trenutku je bil Ščenek na počivalniku in zagledal, da stoji spodaj pri lestvici posvetujoča se patrola, ki se je najbrž vračala. Hlapci so sumljivo pogledovali na odprto okno in eden njih je začel, držeč luč v rokah, plezati po lestvici; ostala dva sta se pripravljala, da gresta za njim. Ščenek je hitro odskočil, se strkljal nizzol k čakajočemu Fedoru, mu pošepnil: "brž" in planil k izhodnim vratom. Odpreti ključ in zleteti na trg je bilo delo sekunde.

Tema je kakor skrbna mati zagrnila oba ubežnika.

Ščenek je vedel Fedorja naravnost v svojo podzemeljsko klet, mu razbil s kamnom zapestni okov, legel s tovarišem ob zidu blizu vhoda in povedal, kaj se je zgodilo z njim. Tudi Fedor je povedal o sebi vse.

Njegova povest je bila preprosta; nedaleč od Jurjeva je bil divji medved nekomu raztrgal kravo, nato pa tudi dva človeka. Ko je drugi dan prišel Fedor s svojimi Mihajlom v to vas, so ga kmetje osumili, da je vse to naredil njegov medved in so ga ponoči hoteli ubiti; medved se jim je iztrgal in zbežal v gozd.

Fedorja, ki je hitel braniti svojega dobrodušnega Mihajla, so z gorjačami pretepli in komaj živega odpeljali v mesto, kjer je župan ukazal izterjati od njega odškodnino za kravo in ga priklenjenega zapreti v ječo.

Ščenek je začel jadicovati, ko je zvedel o izgubi medveda: tudi on je vse leto hodil z njim po Rusiji skupno s Fedorjem in Djakonom in je ljubil umno žival.

Fedor se ni strinjal s Ščenko-vim tarnanjem in je samo krepko stiskal ustnice. Mihajlo je bil zrasel pri njem na rokah in veliko ljube bi mu bilo, ako bi namesto izgube medveda iztrgali iz njega kos mesa.

"Kje bi pa zdaj naše iskala?"

je vprašal po precej dolgem molčanju Ščenek.

"Druge nego v gradu ne morejo kje biti!" je odvrnil Fedor, ki je bival že prej v Jurjevu in v drugih nemških obmejnih mestih; nemški običaji so mu bili znani.

"Ta-am torej?" je zategnil Ščenek; "kako jih pa od onod otmeva?"

"Jutri je pametnejše od večera!" je rekel namesto odgovora Fedor. "Daj, da leževa spat, jutri se bo samo pokazalo, kaj je treba storiti."

Prijatelja sta položila dlani pod lice in najtrdnjeje zaspala.

Pod večer tistega dne, ko se je v Jurjevu zgodilo novo čudo svetega Antona, se je po cesti iz Pskova na Izborsk peljala velika rdeča kočija, poslikana z belimi in zelenimi cvetovi in s čudovitimi ptici me dnjimi. Kočijo je vlekle osem belih konj, vpreženih po dva in dva; na levem konju vsake dvojice je sedel konjuh, oblačen v rdečo kratko sukno in v rjave široke hlače.

Za kočijo se je pomikal cel prevoz: deset voz, naloženih s služabništvom, živčevim in s vsakovrstnimi reči — od odej in mehkih pernic, pa do posušenih rib in sodčkov z oljem.

Prevoz je končavalo dvajset jezdecov, oboroženih s sabljami in z loki na hrbtnih.

V kočiji sta na kupih blazin sedeli Grunja Tenšina in Tasja z materjo, častljivo vdovo Aleno Ivanovno Golovljevo — posadnik je vleklo osem belih konj, vpreženih po dva in dva; na levem konju vsake dvojice je sedel konjuh, oblačen v rdečo kratko sukno in v rjave široke hlače.

Sprevoz se je pomikal korakoma, kajti drugače se v tistih časih ni bilo moglo voziti po izvoženih cestah, ki jih ni nikoli nihče popravil. Ob straneh je šumel hrastov gozd; debela so obsegala po pet objemov in več; grčave veje, nagosto pokrite z zelenim listjem kakor stoletno dre-

vje, so se razprostirale nad zemljo in jo zagrinjale v večno sen-co.

Deklici sta se bili podnevi nateleli kraj gozda, nabiraje cvetje in jagod, naslišali ptičjega petja in ščebetanja, se sami naščebetali in sedaj utrujeni sedeli, Grunja celo kakor nekam zamišljena.

"Mamica, ali bo kmalu Izborsk?" je že skoraj petič izpraševala Tasja.

"Kmalu, kmalu..." je odgovorila Alena Ivanovna; "vidiš, kje gre cesta na hrib — od tam se bo Izborsk že videl."

"Mamica, ali se sme veleti, da bi hitreje vozili?" se je spet obrnila Tasja do nje in, ne čakaje odgovora, skočila na noge, zamahala s šopkom kukavič, ki jih je imela v rokah, in zakričala voznikom: "Hitro, hitro, na-prej!"

Ti so se začudeni ozrli, udarili s petami, počili z vajeti, konji so sunkoma potegnili in prešli v dir. Kočija, težka ko slon, je z ropotom poskočila in se zazibala po hribeih in kotanjah. V njej sedeče je zamajalo z ene strani v drugo; Grunja in Alena Ivanovna sta se zagrabili za rob kočije.

"Poženi, poženi!" je v navalu mlade drzovitosti zvonko in na ves glas kričala Tasja ter mahala s cveticami.

Po polnih bokih sitih konj so v pogostnih udarcih tleskali jermen; konji so zdirljali. Ne vedoč, zakaj gre, so se za kočijo spuстили v skok tudi zadnji vozovi in ves prevoz je kakor od obadov opikana teleta na vso moč skokoma dirjal med cviljenjem in kričanjem ženskih glasov.

"Ali si snorela?" je kričala Alena Ivanovna in se oklepala Grunje ali česar je bilo, da bi od strašnih sunkov ne zletela na cesto. "Stoj, stoj!"

Tasja se je s krohoto vrgla materi okoli vratu in se zvrnila

z njo po blazinah.

"Mamica ljuba, ne jezi se!" je govorila in jo poljubovala.

Ko so konjuhi zaslišali krič bojarinje same, so zadržali kočijo in kočija se je ustavila: cesto boju spodobijo, spet zmerno začela zibati po cesti.

"Oh, malopridnica; oh, porednica!" je govorila bojarinja in odvrčala svoj, od hčerinih poljubov pordeli obraz in si popravljalna na glavo nakit, ki ji je bil zlezal na uho.

Grunja je odmetaval s skoraj do vratu zametane bojarinje blazine, cvetlice in kosarice. "Saj bi nas bili lahko iztresli in na smrt pobili vse!"

"Prijetno ti je pa le bilo, mamica, ni res?" je, laskaje se, ljubko nadaljevala Tasja; "no, ne visoka okrogla gora Žerava, ka-ježi se, zares ne bom več!" in spet se je začela na glas smejeti in poljubovati mater.

"Moj Bog, kakšno hčer si mi nakopal na vrat!" je z narejeno jezo in braneč se odgovorila bojarinja. "Poglej, poglej! Iz-

borsk se že vidi!"

"Kje?" je Tasja planila in vstala na noge.

Kmalu je sprednji jahač nategnil vajeti, isto so storili ostali in kočija se je ustavila: cesto je spredaj kakor odrezalo, ki je nato storko padala po visokem bregu nizzol.

"Oh, kako je lepo tukaj!" je vzkliknila Tasja, prva skočila iz kočije in pomagala materi iz nje. Tudi Grunja je zapustila kočijo in vse tri so šle do roba obronka.

Globoko spodaj se je pred njimi, na dnu dovolj široke doline lesketala v žarkih zahajajočega sonca vsa z zelenjem ozaljšana reka Orlovka.

Za njo se je iz globeli dvigala bko nadaljevala Tasja; "no, ne visoka okrogla gora Žerava, ka-ježi se, zares ne bom več!" in spet se je začela na glas smejeti in poljubovati mater.

"Moj Bog, kakšno hčer si mi nakopal na vrat!" je z narejeno jezo in braneč se odgovorila bojarinja. "Poglej, poglej! Iz-

(Dalje prihodnjič)

ZANESLJIVA POPRAVILA IN POSTREŽBA

Popravljamo radije za dom in avto, pralne stroje, peči in "cleaners."

PERUSEK FURNITURE CO.

809 East 152nd Street

MULberry 9211

Odprto v ponedeljek, četrtek in soboto večer.

Jos. Zele in Sinovi

POGREBNI ZAVOD

Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

6502 ST. CLAIR AVENUE

Tel.: ENdlicott 0583

COLLINWOODSKI URAD:

452 E. 152D STREET

Tel.: KEmore 3118

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrtega srca naznanjamo sorodnikom in prijateljem žalostno vest, da je previden s tolažili svete vere, zadet po možganski kapi, v Bogu za vedno preminul naš nad vse ljubljeni oče

Rafael Rossa

Blagopokojni je bil rojen dne 3. novembra, leta 1880 v St. Vidu pri Vipavi. Preminil je dne 9. novembra ob 6:15 uri zjutraj. V večnem počitku na Katoliški pokopališče je bil položen iz hiše žalosti po opravljeni zadušnici v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave., dne 13. novembra ob 9. uri dopoldne.

Pokojni je bil član društva Cleveland, št. 126 SNPJ ter delničar Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. in delničar Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

Tukaj zapuška žalujejo hčerke in več bližnjih sorodnikov ter v stari domovini brata Jožeta.

Najlepšo zahvalo naj prejmejo vsi oni, ki so položili vence na krsto našega ljubljene in nezabnega očeta. Zahvalo naj prejmejo: Družina Mrs. John Rossa, družina Frank Klun, Mr. Ferdinand Ferjančič, Mr. in Mrs. Thomas Baron, Mr. Joseph Janežič in Frank, Mr. in Mrs. John Kotnik, družina Frank Jelerčič, družina Frank Trbižan, Local No. 45 Fisher Body U. A. W. A., Secretarial staff of Penn College, Dr. and Mrs. Walter R. Goetsch, Staff and Faculty of Penn College, Gamma Nu Sigma Sorority, Mr. in Mrs. Leo Belay, Mrs. Rooves, Mr. in Mrs. Olson, društvo Cleveland, št. 126 SNPJ. Iskrena hvala mali deklici Patsy Lou Baron za izročen šopek v roke blagopokojnega, ko je ležal na mrtvaškem odru.

Iskrena hvala vsem onim, ki so darovali za svete maše, katere bodo darovane v mirni pokoj našega draga očeta. Zahvalo naj prejmejo: Mrs. Mary Krainz, E. 63d St. Frances Susel Cadets SZZ, podružnica št. 10, Mr. in Mrs. Andrew Krainz, družina Frank Klun, Mr. in Mrs. Joe Strancar, Mr. in Mrs. Mohorčič, Mr. J. Filipičič, Mrs. H. Kodella, Mrs. C. Susa, družina Skoff, Mrs. C. Shreffler, Mrs. in Miss Boltz, Mrs. Ramundell, Mrs. Kozely, Mrs. Zrimšek, družina J. Kopas, Mr. Justin Pirnat, Mr. in Mrs. Joseph Somrak, Mr. in Mrs. Peko in družina, Mr. Jerry Homer, Mrs. Olga Hallam, Miss Ann Sharrow, Miss Mary Rockwood.

Najlepša hvala teti Angeli Rossa, Mr. Frank Starmanu, Mr. in Mrs. Thomas Baronu in Mrs. Louise Kopas za veliko in izdatno pomoč ob času smrti našega blagopokojnega očeta.

Iskrena hvala Rev. J. Čelensniku za opravljenjo zadušnico in cerkvene pogrebne obrede. Hvala pogrebniemu zavodu August P. Svetku za lepo urejen pogreb in najboljšo postrežbo.

Najlepšo zahvalo naj prejmejo Frances Susel Cadets za častno stražo ob krsti blagopokojnega ter izkazano poslednjo čast pred večerom dviga krste na potu k večnemu počitku.

Hvala lepa vsem, ki so dali za prevoz spremeljevalcev na pokopališče svoje avtomobile brezplačno na razpolago, kakor tudi onim, ki so prili našega pokojnega očeta kropit, so pri njem čuli, nas tolažili ali ga spremlili na pokopališče k večnemu počitku.

Dragi, nezabni in ljubljeni oče. Usoda življenja je določila, da si nas v žalosti odstavil in se preselil v večno domovanje, kamor je poprej odšla Tvoja ljubljena soproga in naša dobra mamica. Bil si nam dober in skrben oče — po smrti ljube mame — oče in mati. V sosedstvu slišata tam na božji njivi poleg draga brata Johna. Drhteča kolena klonajo nad Vašimi grobovi v mili prošnji k Vsemogočnemu: "Daj našemu dobremu očetu, mamici, stricu in stari materi mirno snivanje do svidenja nad zvezdami."

Žalujoči ostali:

ALICE, poročena Peyton; DOROTHY in ROSE, hčere.

Cleveland, O., 4. januarja, 1940.

The Cleveland Trust Company

Bančni uradi po vsem Greater Clevelandu in v okolici

SKRAJŠANO POROČILO STANJA 30. DECEMBRA 1939

PREMOZENJE

Gotovina na rokah in v bankah	\$ 138,741,915.01	
United States vladne obligacije, direktne in garantirane	108,148,065.00	
Državni, mestni in drugi bondi ter investicije, vključno delnice v Federal Reserve banki, manj rezerve	10,015,606.40	
Posojila, diskonti in predujemi, manj rezerve	131,770,476.30	
Bančna poslopja (vključno investicije in drugo premoženje indirektno zastopane v bančnih poslopih)	6,441,088.11	
Druga zemljišča (vključno investicije in druga imovina indirektno zastopana druga zemljišča), manj rezerve	7,625,609.28	
Drugo premoženje	2,075,324.41	
Obveznost odjemalcev na akceptacijah izvršenih od te banke	179,882.89	
Skupaj	\$ 404,997,967.49	

OBVEZNOSTI

Glavnične note (Podvržene depozitom in drugim obveznostim)	\$ 13,492,000.00	
Osnovna glavica	13,800,000.00	
Preostanek in nerazd. dobički	5,185,314.93	
Rezervirano za slučajnosti	294,676.63	
Izplačilni sklad za glavnične note in zaslužene obresti do 1. februarja 1940	395,949.47	33,167,941.03
V LOGE		
Na zahtevo	\$172,233,966.45	
Na čas	176,278,199.89	
Estates Trust Department (Preferred)	16,274,898.17	
Corporate Trust Department (Preferred)	3,342,166.05	368,129,230.56
Rezervirano za davke, obresti itd.	1,364,363.75	
Druge obveznosti	2,156,549.26	
Akceptacije izvršene za odjemalce	179,882.89	
Skupaj	\$ 404,997,967.49	

United States vladne obligacije in drugo premoženje v znesku \$17,829,187.03 je zavezano za varstvo javnih skladov in trustov ter v druge svrhe, kot zahtevano ali dovoljeno od postave

CLANI FEDERAL RESERVE SYSTEM

CLANI CLEVELAND CLEARING HOUSE ASSOCIATION

Clani Federal Deposit Insurance Corporation.

Finančno poročilo
ST. CLAIR SAVINGS & LOAN CO.

December 31, 1939

IMETJE

Gotovina na rokah in v bankah	\$ 110,490.58
Posojila na prve vknjižbe	837,716.35
Zemljišča za prodajo	99,178.88
Zemljišča, uradno poslopje	50,500.00
Vknjižbe prodane in garantirane	24,474.90
Vloge na drugih posojilnicah	12,300.00
Delnice Federal Home Loan banke	10,000.00
Delnice v blagajni	2,676.51
Vse drugo imetje	7,058.30

Skupno imetje \$1,154,395.52

OBVEZNOSTI

Hranilne vloge	\$835,562.40
Predujemi od Fed. Home Loan banke	97,875.00
Neizplačana posojila in Escrow račun	26,173.72
Slučajna obveznost na garantiranih vknjižbah	24,474.90
Vse druge obveznosti	7,818.61

Skupna obveznost \$ 991,904.63

KAPITAL IN PREOSTANEK

Stalne delnice	\$ 78,808.77
Tekoče delnice	206.00
Rezerva za Federal Insurance	3,588.92
Rezerva za slučajne izgube	4,467.20
Nerazdeljeni dobički	27,420.00
Rezervni sklad, redni	48,000.00

Skupni kapital in preostanek \$ 162,490.89

Skupne obveznosti, kapital in preostanek \$1,154,395.52

Vse vloge, ki so prinesene k nam do vključno 15. januarja, dobe obresti začeni s 1. januarjem 1940.

Vse vloge do \$5,000.00 so zavarovane pri The Federal Savings & Loan Insurance Corporation.

Tekoče obresti na hranilnih vlogah so 3% na leto